

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาสภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และได้ให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จำแนกตามเพศและสาขาวิชา

สรุปผลการวิจัย

1. นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มีสภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.41$, $S.D.=0.78$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการกำหนดประเด็นปัญหาการวิจัยและด้านการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการสร้างนวัตกรรม ด้านการสร้างเครื่องมือวิจัย ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล และด้านการเขียนรายงานและการนำเสนอผลการวิจัยมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
2. นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ที่มีเพศต่างกันมีสภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านักศึกษาชายและนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มีสภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนด้านการกำหนดประเด็นปัญหาการวิจัย และด้านการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มีปัญหาต่อนักศึกษาชายแต่ในด้านอื่น ๆ นักศึกษาชายและนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มีสภาพและปัญหาไม่แตกต่างกัน
3. นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ทั้ง 6 สาขาวิชา มีสภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดประเด็นปัญหา ด้านการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ด้านการสร้างนวัตกรรม ด้านการสร้างเครื่องมือวิจัย ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล และด้านการเขียนรายงานและการนำเสนอผลการวิจัย

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาสภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. การศึกษาสภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา พบว่า นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูชั้นปีที่ 5 มีสภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.41$, S.D.=0.78) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเข้าฝึกสอนในโรงเรียนเป็นการฝึกประสบการณ์จริงที่นักศึกษาจะได้พบกับปัญหาของนักเรียนไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านเจตคติ ซึ่งอาจจะแตกต่างจากทฤษฎีหรือตำราที่เรียนในคณะครุศาสตร์ ผลการศึกษาเมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายด้านพบว่า มีปัญหาด้านการกำหนดประเด็นปัญหาการวิจัยและด้านการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้การทำวิจัยในชั้นเรียนนั้นจะเริ่มจากนักศึกษาจะต้องกำหนดประเด็นปัญหาการวิจัยให้ได้ก่อนเป็นอันดับแรก ปัญหาจะได้จากการสังเกต การทดสอบ การสอบถาม การประเมินผลงานของนักเรียนในห้องเรียน จากนั้นต้องมาเรียงลำดับความสำคัญของปัญหาเพื่อมาประเมินว่าสามารถที่แก้ไขได้หรือไม่ ปัญหาไหนเป็นปัญหาเร่งด่วน และจะแก้ไขด้วยวิธีการใดบ้าง ซึ่งขั้นตอนต่อมา นักศึกษาต้องทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งแนวคิด ทฤษฎี นวัตกรรมที่จะนำมาแก้ไขปัญหา ดังนั้นจะเห็นได้ว่าผลการศึกษาในครั้งนี้ นักศึกษาเห็นว่า มีปัญหาในเรื่องนี้มากที่สุด เพราะถ้าหากนักศึกษาสามารถกำหนดประเด็นปัญหาการวิจัยได้รวดเร็วและถูกต้องก็จะสามารถช่วยเหลือนักเรียนให้มีผลการเรียนหรือคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ผ่านเกณฑ์และสามารถนำไปพัฒนาตนเองได้ ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับแนวคิดของ อนุวัติ คุณแก้ว (2555: 22) ที่กล่าวถึงความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนที่มีความสำคัญต่อนักเรียน เพราะการวิจัยในชั้นเรียนจะช่วยให้ครูได้ทราบปัญหาต่าง ๆ ไม่ว่าจะจะเป็นปัญหาในการเรียน หรือพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมต่าง ๆ เพื่อหาทางแก้ปัญหา ส่งเสริมพัฒนาการเรียน และพฤติกรรมของนักเรียนให้ดีขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ประสาท เนืองเฉลิม (2556: 32-36) ที่กล่าวไว้ว่าการระบุปัญหาการวิจัย เป็นการสังเกตและศึกษาสภาพการเรียนการสอน วิเคราะห์ว่าในชั้นเรียนที่ครูสอนมีปัญหาอะไรเกิดขึ้นบ้าง แล้วนำมากำหนดเป็นประเด็นปัญหาการวิจัย หรือเป็นการค้นหาวิธีการหรือนวัตกรรมที่ต้องการนำมาพัฒนาการเรียนการสอนโดยนำวิธีการหรือนวัตกรรมที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้อันจะทำให้เกิดสัมฤทธิ์ผลมากขึ้น และสอดคล้องกับ พิเชิต ฤทธิ์จรูญ (2557: 49) ได้กล่าวถึงขั้นตอนแรกของการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการวางแผนแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้อันจะทำให้ครูนักวิจัยทราบปัญหาหรือความต้องการจำเป็นที่ต้องดำเนินการแก้ไขหรือพัฒนาการเรียนรู้อันจะทำให้ครูเรียนรู้อาจได้มาจากการสังเกต การสอบถามการประเมินจากผู้เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์ หรือตรวจผลงานของนักเรียน การใช้ข้อมูลชัดแจ้ง (hard data) เกี่ยวกับผลการเรียนรู้ การใช้แผนผังความคิด (mind mapping) หรือการใช้เทคนิคการตั้งคำถาม

ทั้งนี้จากผลการศึกษา ยังพบว่า นักศึกษามีปัญหาการทำวิจัยในด้านต่าง ๆ อีก 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการสร้างนวัตกรรม ด้านการสร้างเครื่องมือวิจัย ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล และด้านการเขียนรายงานและการนำเสนอผลการวิจัยซึ่งมีปัญหาลอยอยู่ใน

ระดับปานกลาง ผลการศึกษานี้สะท้อนให้เห็นว่าถึงแม้นักศึกษาจะเรียนในรายวิชาการวิจัยในชั้นเรียนของแต่ละสาขาวิชาตั้งแต่ชั้นปีที่ 4 ในมหาวิทยาลัยก่อนจะออกฝึกประสบการณ์แต่ก็ยังมีปัญหานี้อยู่ ดังนั้นหากจะแก้ปัญหานี้หรือพัฒนานักศึกษาในด้านนี้ คณะครุศาสตร์อาจจะมีระบบการติดตามและประเมินผลการทำวิจัยในชั้นเรียน หรือคลินิกวิจัยในชั้นเรียนให้กับนักศึกษาเป็นระยะเพื่อจะได้มีอาจารย์คอยให้คำปรึกษาในระหว่างทำวิจัยซึ่งเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการช่วยเหลือนักศึกษาเพื่อให้ผลงานวิจัยในชั้นเรียนที่นักศึกษาดำเนินการมีคุณภาพและประสิทธิภาพอย่างแท้จริง

2. การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จำแนกตามเพศ พบว่า นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ที่มีเพศต่างกันมีสภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีสภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนด้านการกำหนดประเด็นปัญหาการวิจัย และด้านการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาหญิงมีปัญหามากกว่านักศึกษาชายทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดประเด็นปัญหา ด้านการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ด้านการสร้างนวัตกรรม ด้านการสร้างเครื่องมือวิจัย ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล และด้านการเขียนรายงานและการนำเสนอผลการวิจัย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาส่วนใหญ่จะเป็นนักศึกษาหญิง ซึ่งจะมีบุคลิกค่อนข้างเรียบร้อย มีความละเอียดรอบคอบ และความมุ่งมั่นในการทำงานเป็นพิเศษ จึงทำให้การทำงานวิจัยในชั้นเรียนของนักศึกษาหญิงจะมีขั้นตอนและรายละเอียดค่อนข้างมาก นักศึกษาบางคนใช้เวลาในการคัดเลือกประเด็นปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนนานกว่าจะสามารถสรุปว่าต้องการแก้ไขปัญหอะไรให้กับนักเรียน ซึ่งทำจะส่งผลกระทบต่อการทำงานวิจัยในขั้นตอนต่อไป อีกทั้งนักศึกษาหญิงจะเข้ามาปรึกษาการทำวิจัยในชั้นเรียนกับอาจารย์นิเทศก์สาขาวิชา หรืออาจารย์ที่สอนวิชาวิจัยในมหาวิทยาลัยเป็นประจำ ซึ่งต่างจากนักศึกษาชายหากสรุปประเด็นปัญหาวิจัยได้แล้วจะรีบดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนทันทีจึงทำให้นักศึกษาชายมีความเห็นว่าว่าตนเองมีปัญหาน้อยกว่านักศึกษาหญิง

3. การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จำแนกตามสาขาวิชา พบว่า นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ทั้ง 6 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาภาษาไทย สาขาวิชาภาษาอังกฤษ สาขาวิชาคณิตศาสตร์ สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป และสาขาวิชาสังคมศึกษา มีสภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากผลการศึกษาค้นคว้าจะพบว่าทุกสาขาวิชาในคณะครุศาสตร์ มีบริบทที่แตกต่างกันทั้งลักษณะของการบ่มเพาะนักศึกษาที่มีเป้าหมายเน้นความเชี่ยวชาญที่แตกต่างกัน ลักษณะของงานวิจัยในชั้นเรียนจึงมีมุมมองที่แตกต่างตามศาสตร์สาขาวิชา เมื่อพิจารณาที่สภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนพบว่านักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์มีปัญหาในทุกๆ ด้านสูงกว่าทุกสาขาวิชา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากลักษณะการทำวิจัยในชั้นเรียนต้องทำกับเด็กปฐมวัยซึ่งแตกต่างจากนักศึกษาในสาขาวิชาอื่นที่ทำกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา จึงทำให้นักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยกังวลเกี่ยวกับผลการวิจัยที่จะออกมาว่าไม่เป็นไป

ตามที่คาดหวังไว้ ดังนั้นเมื่อนักศึกษากลุ่มนี้เริ่มลงมือดำเนินการวิจัยจึงไม่แน่ใจกับการดำเนินงานของตนเองตั้งแต่การกำหนดประเด็นปัญหาวิจัย การทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การเลือกนวัตกรรมที่จะนำมาแก้ไขปัญหา อีกทั้งสภาพปัญหาของเด็กปฐมวัยจะมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ดังนั้นนักศึกษาระดับปริญญาโทจะเป็นสาขาที่กำหนดประเด็นปัญหาการวิจัยไว้หลายปัญหา จนกระทั่งมั่นใจว่าปัญหาที่เลือกทำวิจัยเป็นปัญหาที่แท้จริงของเด็กปฐมวัย จากนั้นเมื่อลงมือดำเนินการวิจัยการเก็บรวบรวมข้อมูลก็เป็นสิ่งสำคัญเพราะนักศึกษาระดับปริญญาโทจะใช้เวลาในการเก็บข้อมูลยาวนานกว่าทุกสาขาเพราะกว่าที่นวัตกรรมจะส่งผลต่อการปรับพฤติกรรมเด็กปฐมวัย และสังเกตผลการวิจัยจากเครื่องมือที่สร้างขึ้นจะใช้เวลาค่อนข้างนาน จากที่กล่าวมาจึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักศึกษาระดับปริญญาโทมีปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนมากกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี ๆ ทั้งนี้วิธีการแก้ไขหรือช่วยเหลือให้นักศึกษากลุ่มนี้ควรมีการจัดคลินิกของสาขาวิชาเป็นระยะ พร้อมทั้งให้นักศึกษาได้สะท้อนการทำงานวิจัยในชั้นเรียนให้อาจารย์ได้รับทราบเพื่อจะได้หาแนวทางแก้ไขและพัฒนาการศึกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ควรวางแผนทางหรือนโยบายในการพัฒนานักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูชั้นปีที่ 5 ระหว่างปฏิบัติการทำวิจัยในชั้นเรียนขณะฝึกสอนที่สถานศึกษา โดยให้อาจารย์นิเทศก์ประจำสาขาวิชาและอาจารย์ผู้สอนวิชาวิจัยในชั้นเรียนทำหน้าที่เป็นที่เลี้ยงการทำวิจัยอย่างใกล้ชิด
2. ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบสภาพและปัญหาของการทำวิจัยในชั้นเรียนของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทากับคณะครุศาสตร์หรือศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยอื่น
3. ควรทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการทำวิจัยในชั้นเรียนของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา